

С. 138–143. URL: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/510/496> (дата звернення: 12.11.2022).

УДК 336.4

Дуба М. В.

аспірант кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу,

Науковий керівник: Гернего Ю. О.

д. е. н., доцент, доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

КНЕУ імені Вадима Гетьмана

ПРОЯВИ ВЕНЧУРНОЇ ФІЛАНТРОПІЇ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Сьогодення диктує все більше нових викликів для сучасних інвесторів, представників громадського сектору та бізнесу. Зокрема, венчурне фінансування традиційно пов'язане із підтримкою ризикових проєктів, заснованих на інноваціях та науково-технічному розвитку. Починаючи з другого кварталу 2022-го року в країнах Європи дещо зменшується загальний обсяг венчурних інвестицій, також зменшилася кількість угод із залучення венчурного капіталу. Однак, згідно із звітом Venture Pulse у 2022-му році на Європейському ринку венчурного фінансування відбулося зростання соціально-відповідальних ініціатив. Водночас, венчурні інвестори продовжили приділяти увагу фінансуванню інновацій, які націлені на імплементацію принципів ESG. Зокрема, повномасштабна війна в Україні пришвидшила зростання зацікавленості венчурних інвесторів до підтримки ініціатив, націлених на поширення відновлювальних джерел енергії. Так, швейцарській компанії Climeworks вдалося залучити близько 650 млн дол. США для розробок технологій прямого захоплення вуглецю з повітря [1].

У свою чергу, актуалізація згаданих вище процесів на практиці зумовила потребу активізації відповідних теоретичних досліджень. Тому, метою нашого

дослідження є обґрунтування сутнісних характеристик венчурної філантропії та її різнобічних проявів на вітчизняному ринку в умовах війни.

Визначення венчурної філантропії бере свій початок ще з 90-х років минулого століття, коли у виданні Harvard Business Review запропоновано поєднати механізм діяльності благодійних фондів та принципи залучення венчурного капіталу [2; 3]. Експерти Українського соціального венчурного фонду (USVF) наголошують на інвестиційній та соціальній природі венчурної філантропії, а саме фінансуванні інноваційних рішень підприємств на основі комерційних бізнес-моделей, метою реалізації яких є досягнення соціальних та екологічних змін. Функції соціального венчурного інвестора полягають у безпосередній фінансовій підтримці соціальних ініціатив, а також участі в процесах управління соціальними проєктами, менеджменті соціальних підприємств [4]. Відповідно, в основу венчурної філантропії закладено потенціал застосування економічних методів та інвестиційних стратегій у соціальній сфері, що дає можливість отримати потужний соціальний ефект [5].

В Україні ініціативи венчурної філантропії реалізуються на базі фонду USVF, який реалізує ініціативи фінансової та нефінансової підтримки з метою стимулювання ініціатив соціального підприємництва. Зокрема, метою акумуляції ресурсів на базі USVF є вирішення численних викликів, які виникають перед різними галузями та суб'єктами підприємництва з метою посилення їх сталості, регулювання соціальних та екологічних впливів.

Український соціальний венчурний фонд був створений для того, щоб акумулювати ресурси для розвитку соціального підприємництва, спільно вирішувати виклики галузі, допомогти соціальним підприємствам досягати сталості, створювати суттєвий соціальний та екологічний вплив. Фонд поставив собі за мету сформувати спільноту венчурних інвесторів, які прагнуть прийняти участь у стимулюванні системних та якісних змін у нашій країні через підтримку соціальних підприємців та ініціатив.

Починаючи з 2021 року діяльність USVF тісно пов'язана із співпрацею з провідною Європейською асоціацією в царині підтримки ініціатив венчурної

філантропії та соціальних інвестицій. Співпраця здійснюється у межах ініціативи «Партнерство задля впливу» з метою вивчення провідного європейського досвіду венчурної філантропії та імпакт інвестування. Зокрема, у 2022-му році USVF надав грант на релокацію та переформатування діяльності соціального підприємства ІнваФішки, яке реалізує інновації у сфері виробництва та обслуговування товарів та обладнання для людей з інвалідністю та проблемами опорно-рухового апарату [4].

До цілей венчурної філантропії звернулися також ініціативи, профінансовані зусиллями іншого вітчизняного фонду – Українського фонду стартапів. Зокрема, логістичний стартап Cargofy з початком повномасштабної війни розробив платформу Pomich з метою налагодження процесів доставки гуманітарної допомоги та евакуації населення із небезпечних регіонів. Соціальна ініціатива випускника YCombinator Awesomic полягає у наданні безкоштовної підписки на свій продукт для благодійних організацій. Сервісу Liki24 вдалося релокувати свій бізнес та заснувати благодійний фонд «Ліки для України». Стартап 3DLOOK, який займається розробкою технологій сканування людського тіла за фото, взяв участь в закупівлі ліків [6].

Таким чином, під час повномасштабної війни, венчурна філантропія відіграє вирішальну роль з-поміж механізмів та інструментів підтримки соціальних ініціатив. Розвивається потенціал для підвищення ефективності застосування економічних інструментів з метою реалізації соціальних ініціатив.

Список використаних джерел:

1. Venture Pulse Q 2 2022. Global analysis of venture funding. KPMG. 2022. URL: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2022/07/venture-pulse-q2-2022.pdf>
2. Grossman A., Applaby S., Reimers S. Venture Philanthropy: Its Evolution and Its Future. Harvard Business School. 2013. № 9. 25 p.
3. Гернего Ю. О. Інвестиційна природа венчурної філантропії: сутнісні характеристики та майбутнє / Гернего Ю. О. // Модернізація економіки: сучасні

реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 60-ти річчю ХНТУ, 25–26 квіт. 2019 р. – Херсон : Вид-во ФОП Вишемирський В. С., 2019. – С. 283–285.

4. Український соціальний венчурний фонд. URL: <http://usv.fund/>

5. Дибя М. І. Венчурне фінансування : навч. посіб. / М. І. Дибя, Ю. О. Гернего. – Київ : КНЕУ, 2021. – 144 с.

6. Чи виживуть стартапи? Як працює український венчурний ринок під час війни. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/ukrajinski-startapi-pid-chas-viyni-shcho-vazhlivo-zrobiti-venchurni-investiciji-50251779.html>

УДК 336.1:336.581

Єрема В. О.

студентка 3-го курсу,

ОП «Корпоративні фінанси»

Науковий керівник: Урванцева С. В.

к. е. н., доцент, доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

КНЕУ імені Вадима Гетьмана

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА ВІДБУДОВИ

На сьогодні, ведуться дискусії щодо питань відбудови України після війни. Відповідно до оцінок фахівців, Україна втратить на кінець 2022 р. близько 30%-50% ВВП, що спричинено війною рф проти нашої держави. Через масштабні руйнування об'єктів інфраструктури та цивільного значення, Україна отримала збитки біля 500-1000 млрд доларів США [1]. Крім того понад 7 млн українців – близько п'ятої частини населення – залишили країну або стали внутрішніми переселенцями, що спричинило значні проблеми на ринку праці та чинить тиск на систему соціального захисту [2]. Зрозуміло, що для поновлення рівня ВВП країни до докризового рівня, Україні знадобиться підтримка міжнародних